

מה בין אדם למכונה ?

(פינוי נפגעים בעוצבת-שריון)

חם, לשם מיצוי מירבי של יכולתו, תלוי בגורמים רבים — והחשוב שבהם היא הכרתו שהוא שייך לחברה מגובשת אותה הוא משרת; וכי אם ייפצע, לא ייעזב לנפשו. גורם זה עשוי לסייע לחייל להתגבר על פחדו בקרב.

כאן המקום להזכיר כי הסיכויים להחלמתו של הפצוע מותנים במשך-הזמן החולף בין רגע הפציעה עד לרגע בו מוגשת העזרה הראשונה. ככל שהעזרה מוגשת קרוב למועד הפציעה כן גדלים הסיכויים להחלמתו המהירה של הנפגע.

הדומה פינוי נפגעים

לפינוי רכב ?

אין אפשרות לדמות את פינוי הנפגעים לפינוי רכב או לתיקון רכב. אם פינוי רכב ניתן לעתים להשהותו, הרי במרבית המקרים השהיתו של הפצוע בשדה עשויה לגרום להרעת מצבו של הנפגע ולעתים אף למותו.

יצוין כי השהית נפגע בשדה מחייבת הצמדת סגל רפואי וציוד רפואי לנפגע — כי הנפגע זקוק לטיפול רפואי במקום-שהיתו. לא כן המכונה שניזוקה, אשר לעתים אפשר להשהותה בשדה ללא פיקוח עד לפינויה.

טיפול בנפגעים

ופינוי בעוצבת-שריון

בבואנו לחשוב על פינוי נפגעים בעוצבת-שריון, אסור לנו להתעלם מהגורמים הנ"ל, שפירושם כאן: — א. העזרה הראשונה לנפגע, צריכה להינתן ככל האפשר קרוב למועד הפציעה; ב. פינויו של הנפגע חייב להעשות מוקדם וללא דיחוי.

נוסף לכך, עלינו להבטיח כי הסגל הרפואי

אל"מ ואלאך במאמרו המאלף "תם התמרון הגדול" ("מערכות" ק"ל) כותב בין היתר "בעוד שמבני-אדם ניתן לעתים לדרוש מאמץ בלתי רגיל, הרי כשמדובר במכונות — אין לך דרך אחרת אלא להזיג בתדירות קבועה".

הדומה האדם למכונה ?

לא אחת אנו רגילים לשמוע השוואות בין אדם למכונה, אולם סבורני שלא תמיד אנו מסיקים את מלוא הלקחים מהשוואה זו. לדעתי, דומה האדם למכונה במובנים מסוימים — ומאידך גיסא שונים הם. כמכונה כן האדם — דרוש שים לו אמצעים להזנתו; כלומר, כשם שלמכונה דרושים דלק, מים וטיפול בחלקיה לשם הפעלתה, כן זקוק האדם למען "תפעולו התקין" למים, למזון ולטיפול — ולטיפול נפשו, וכשם שהמכונה לא תופעל בהיעדר מים ודלק, כן יחדל מלפעול האדם אשר לא קיבל מים בכמות מספקת ובמועד.

אולם אנו יודעים שאדם בעל רמת-רוח גבוהה ורצון חזק עשוי לעתים להתגבר על מגבלות של מחסור בחומרים מסוימים. לא כן המכונה — כל "ציונות" לא תשפיע עליה להתקדם אף מטר נוסף ללא דלק, ובזאת רגילים לראות את השוני בין האדם למכונה. אולם גם זה אינו מדויק, כי לדוגמה, אדם אשר הפסיד 11% מכמות המים שבגופו — שום שכ"נע "ציוני" לא ישפיע עליו להמשיך ולפעול, והוא ידום כשם שתדום המכונה ללא דלק. אלא שהדבר אשר ניתן לעשותו לאדם, הוא לחנכו ולהמריצו על-ידי גיוס הכוחות הנפשיים שבו למען יעשה המכסימום שביכולתו — וזאת גם כן רק במסגרת חוקי הפיזיולוגיה, שלא ניתן לשנותם.

האפשרות של גיוס הכוחות הנפשיים שבלו-

של היחידה לא יוצמד אל הפצועים, אלא שיהיה באפשרותו לדלג אחרי כוחות-השריון המתקדמים.

מן האמור לעיל מסתבר כי פינוי נפגעים בעוצבת-שריון, טוב שייעשה על ידי הליקופטרים. איני חולק על כך, אולם אסור להתעלם מן המגבלות של הפעלת הליקופטר, והן: —

א. יש להבטיח את המספר הנדרש של הליקופטרים למשימת פינוי נפגעים לכל עוצבת-שריון;

ב. הפעלת הליקופטרים מותנית בשליטה באויר;

ג. הפעלת הליקופטרים מותנית בתנאי מזג-אוויר;

ד. ההליקופטר היורד — פגיע לאש נשק-קל של האויב.

לפיכך "תאחו בזה וגם מזה אל-תנח את ירך". יחד עם השאיפה של פינוי אוירי ע"י

הליקופטרים — אין לותר על הסיוע הרפואי בדרג העוצבה עצמה. אין להסיק מכך שהיחידה הרפואית בדרג העוצבה יכולה להודנב בזנב העוצבה — כי הפצועים מהיחידה לא יגיעו אליה, והסגל הרפואי של היחידה יוצמד אל הפצועים, בלי אפשרות לדלג אחרי כוחות-השריון. לכן מוצאים נקודות עזרה-ראשונה ניידות כבר בדרג של פלוגת השריון ואילו תחנות האיסוף הגדודיות ופלוגות חיל-הרפואה העוצבתיות בנויות על אפשרות של פיצול כדי להבטיח את ניידותן; כך שכאשר פלגה אחת קולטת, נעה השניה בעורף הכוח.

כל אלה באים כדי לקרב ככל האפשר את הטיפול הרפואי אל הנפגע ולקצר את משך הזמן מרגע הפציעה עד להגיעו של הפצוע לידי המטפל.

פא"ל א. תדמור

כיצד התפתח הספר-המוגן הרומאי?

(המשך מעמ' 55)

כך נתגבש מושג ה"לימס" בתור מרחב-הגנתי שלם, המשתרע על-פני שטח נרחב (כר. 1) התפתחות זו משתקפת בשרידי ה"לימס" הצפון-אפריקאי המתואר לעיל, יכן בהפיכת ערים שונות לנקודות-בצור

רות, שבעורף הגבול בגליה ובראיטיה (Raetia) ⁽²⁾ למשל. גם בנגב עיבדו אנשי חילות-המצב את הקרקעות שבקרבת מצדיהם. ריתוק זה לקרקע — מגמתו היתה לתת לחייל הרגשה שיש לו על מה להגן. אכן, קיימת גם דעתם של חוקרים אחרים שלפיהם, בסופו של דבר, התגברה בפרובינציות מסוימות זיקתו של חייל-הספר אל אדמתו-הוא על נכונותו להילחם — והתפתחות זו סייעה אז לא-מעט להתמוטטות מערכת-ההגנה בפני הפולשים.

⁽¹⁾ השווה את לשון הכתובת מימי המאה השלישית לספה"נ מטריפוליטניה שבצפון-אפריקה, ".....חילקו את המחוז של ה"לימס" הטנתהיטאני, ואותו ואות הכביש שלו חסמו נגד פשיטות הכרברים ע"י הקמת מצדים ליחידת-מאה".
⁽²⁾ מורח' שביצריה ודרום-בואריה.

עם כל היות החזיונות שתוארו (ולעתים — שוערו) כאן מיוחדים, וקשורים כל-אחד למקומו ולתקופתו — לשלבי-ההתפתחות המסוימים אליו הוא שייך — ענינם הנו בכל-זאת רחב מזה. אין ספק כי אלו הן השתקפויות, במסגרת תנאי הרגע והמקום הנתונים, של בעיות כמעט-„נצחיות" של הגנה על ארץ נושבת ובת-תרבות למול מרחבי שממה ומדבר, שבטי נודים ועממים כרבריים. בגלגולי צורות ודפוסים, קיים בכל-זאת גרעיןן של בעיות אלו גם בחלקים לא-מעטים של העולם כן-וזמננו.